

Testauksen arki Suomessa

Tämä artikkeli sisältää voimakkaan asenteellista materiaalia ja saattaa aiheuttaa traumaattisia painajaisia, yökastelua ja pitkäaikaista ahdistusta arkaluontoisille ihmisille, jotka eivät ole samaa mieltä kirjoittajan kanssa tai muuten vaan ovat alemmalla älyllisellä tasolla tai mahdollisesti yliherkkiä noin yleisesti. Se on myös saattanut jo aiheuttaa yllämainittuja oireita päätoimittajalle, jolloin artikkelin sisältö on punnittu liian de(kon)struktiiviseksi ja sen julkistaminen on kielletty ja tämä sivu on tyhjä. Siinä tapauksessa suosittelen, että ette jatka enää lukemista.

Näen aina punaista, kun ajattelen testauksen asemaa ja ihmisten yleistä suhtautumista siihen. Kaiken nähneenä koodauksesta aloittaneena pitkän linjan tietotekniikka-alan teknokraattina, joka on työskennellyt tavalla tai toisella bittimaailmassa jo tietokone-ajoista lähtien (maailmanhistoria tuntee jura- ja liitukauden jälkeen esimerkiksi tietokone-, atk-, it- ja ict-kaudet) en voi muuta kuin kummastella sitä väheksyvää asennetta, jota niin monessa tilanteessa on havaittavissa testausta kohtaan.

Viime vuosituhanella kun kirjoitettiin COBOL-koodia, niin eihän sitä testattu muuten kuin lukemalla koodia uudestaan ja uudestaan erittäin syvällä ajatuksella. Silloin ei oikein edes tiedetty testauksesta. Kun siitä alettiin jotain tietää, niin koodarikunnassa muodostui käsitys, että yksiköttestaus on itsetunnon puutetta. Sitten elettiin muutama uneton yö, kun ohjelmisto meni tuotantoon. Tuo ajattelutapa on monin paikoin vallalla edelleenkin. Unettomat yöt kyllä ovat koodareitten osalta suurimmalta osin taaksejäänyttä elämää, koska nykyäänhän koodari heittää puolivalmiin tekeleensä (unettomista öistä kärsivälle) testaa-japaralle, joka yrittää saada todennettua edes jonkinlaista toimintaa testattavassa kohteessa. Mahdollisesti - siis mahdollisesti vika on siinä, että koodaria ei huvita tehdä edes alkeellista yksikkötestiä, koska testaus on alempiarvoista puuhaa. Ei vaikka nykyään testaaajan työnhakuilmoitukset alkavat olla vaativuudeltaan jo sellaisia, että koodareiden esimiehet yskähtelevät lukiessaan testauskollegoidensa ilmoituksia: "Eihän tollasia superhessuja löydy mistään, nää vaatimuksethan on kovempia kun mitä me halutaan koodareilta..".

Niinpä. Testaaajan työ nyt vaan on vaativampaa kuin koodaajan.

Vaikka turhaanpa minä tässä pelkästään koodaajia osoittelen syyhyttävällä sormikkaallani. Aivan yhtä syyllisiä ovat määrittelijät ja vielä

enemmän yhtä syyllisiä ovat asiakkaan tai toimeksiantajan edustajat. Edelliset aloittavat hyvin aikaisessa vaiheessa eiku-iteroinnin ja oho-tää-unohtu-päivitykset, jälkimmäiset taas saattavat odotella siihen asti, että toteutusvaihe on aloitettu ja sitten käyttävät kaiken olemassa olevan energiansa yrittäessään keksiä erittäin tärkeitä ja strategisesti ykkösprioriteetilla painotettuja uusia ominaisuuksia, joita ilman koko järjestelmä onkin itse asiassa aivan turha. Mutta testaajat, nuo tuskassaan väkevät! Heidän äititeresamaisen lojaliteettinsa ja antitirokkamaisen tunnollisuutensa avulla on pelastunut moni projekti ja erityisesti projektipäällikkö, isommista pampuista nyt puhumattakaan.

Elokuvia testataan, kosmetiikkaa, kodin elektroniikkaa ja lääkkeitä testataan oikein urakalla, kuten myös talvirenkaita. Monta kertaa tosin testaaminen tarkoittaa vertailua muihin rinnakkaisiin tuotteisiin, mehän tämän(kin) alan asiantuntijoina tarkoitamme testauksella testattavan tuotteen omien ominaisuuksien verifointia ja validointia. Avioliittoa voi testata avioliitossa, lyhytaikaisempia parisuhteita voi testata niin maksullisesti - kuulemma, isot pojat ovat kertoneet - kuin vähän vähemmälläkin kustannuksilla - tämänkin ovat isot pojat kertoneet. Varsinkin ihmisiä testataan. Syksyn aikana julkisuudessa ollut älykkäiden järjestö esimerkiksi harjoittaa pientä korvausta vastaan lyhytaikaista kuormitustestiä ihmisten aivokoneistoa kohtaan. Onkohan älykkyysteissä koskaan tapahtunut kuormitustesteissä aika useinkin vastaantulevaa ongelmaa, että koko järjestelmä olisi kaatunut? Testattava henkilö olisi joko noussut talitinttiä matkien ylös pulpetista ja vienosti hypähdellen poistunut testitilaisuudesta tai sitten jäänyt sumusilmäisenä tuijottamaan vastapäistä seinää, kuolan pikku hiljaa valuessa suupielestä.

Mahtavatkohan Mensan testaajat tietää, miten aivojen resetointi oikein tapahtuukaan? Pakkohan niiden on, huippuälykkäitä kun ovat.

No, itse asiassa, tästä jutusta ei tainnut tulla-kaan ensimmäisen kappaleen mukaista. Ehkä sitä ensimmäistä kappaletta voisikin pitää määrittelydokumenttina, jota vastaan joku nyt sitten voisi toteutuksen jälkeen validoida tätä tekstiä ja havaita, että tekstistä puuttuu hyvin suuri määrä mainittuja ominaisuuksia. Tosin muutamat ominaisuudetkin ovat hyvin epämääräisesti ilmaistuja, mutta kun en nyt vaan yksinkertaisesti saanut ilmaista itseäni implisiittisen eksaktisti tai edes repimättä suuria määriä jo entuudestaan hyvin harvoja hiuksiani.

Mutta toisaalta, sellaista sattuu niin kovin usein. Siis sitä, että lopputulos on ihan vaan pikkuisen jotain muuta kuin oli alkuperäinen tarkoitus. Olemmehan ihmisinä.